SVO/ETU/Marko Leimio

KIRJALLINEN SELVITYS KUNTA- JA TERVEYSJAOSTOLLE RUOKAVALIOKORVAUSSELVITYKSESTÄ

YLEISTÄ

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman (Osallistava ja osaava Suomi 10.12.2019) yhtenä strategisena tavoitteena on oikeudenmukainen, yhdenvertainen ja mukaan ottava Suomi. Tämän tavoitteen yhtenä alatavoitteena on sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden parantaminen. Tavoitteen mukaisesti:

Suomi on maa, jossa jokainen saa hoitoa, hoivaa ja huolenpitoa oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti. Palvelut ovat kustannustehokkaita ja vaikuttavia. Ne rakentuvat joustavasti ja kokonaisvaltaisesti ihmisen elämäntilanteiden ja tarpeiden ympärille. Palveluiden parantuminen lisää luottamusta niin käyttäjien kuin sote-ammattilaisten keskuudessa.

Yhtenä keinona tavoitteen saavuttamiseksi hallitusohjelmassa on mainittu palvelujärjestelmän kehittäminen ja käynnistettävät uudistushankkeet. Tässä yhteydessä on mainittu, että ruokavaliokorvauksen tarpeellisuus selvitetään.

Kunta- ja terveysjaosto on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa siitä, miten ruokavaliokorvauksen tarpeellisuutta koskeva selvitystyö on edennyt ja mihin toimenpiteisiin se mahdollisesti antaa aihetta.

SELVITYS RUOKAVALIOKORVAUKSEN TARPEELLISUUDESTA

Ruokavaliokorvausta maksettiin gluteenittomasta ruokavaliosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi 1.10.2002 lähtien ja siitä säädettiin vammaisetuuksista annetussa laissa (570/2007). Ruokavaliokorvauksen suuruus oli 23,60 euroa kuukaudessa. Korvauksen saajia oli noin 34 500 henkilöä ja etuusmenokustannus noin 9,7 miljoonaa euroa vuonna 2015. Ruokavaliokorvaus poistettiin vammaisetuuslainsäädännön mukaisista etuuksista vuoden 2016 alusta alkaen.

Vammaisetuuksista annetun lain tarkoituksena on tukea Suomessa asuvan vammaisen tai pitkäaikaisesti sairaan henkilön selviytymistä jokapäiväisessä elämässä, osallistumista työhön tai opiskeluun sekä hänen toimintakykynsä ylläpitämistä, hänen kotona asumistaan, kuntoutustaan ja hoitoaan. Vammaisetuuksien maksamisen avulla tuetaan vammaisetuuteen oikeutetun henkilön pääsemistä yhdenvertaisempaan asemaan sellaisten henkilöiden kanssa, joiden toimintakyky ei ole sairauden, vian tai vamman vuoksi heikentynyt ja joilla ei ole tuen edellytykseksi säädettyä avun, ohjauksen tai valvonnan tarvetta taikka haittaa.

Hallitusohjelman mukaista selvitystä ruokavaliokorvauksen tarpeellisuudesta on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä ja selvitys on valmistumassa poliittista päätöksentekoa varten. Selvityksessä on kuvattu keliakiaa sairautena ja ruokavaliokorvauksen

säätämisen taustaa, keliakian aiheuttamien kustannusten huomioimista toimeentulotuessa ja verotuksessa, gluteenittoman ruokavalion aiheuttamia kustannuksia sekä arvioitu ruokavaliokorvauksen mahdollisen palauttamisen kustannuksia.

Päätös selvityksen aiheuttamista mahdollisista jatkotoimista on tarkoitus tehdä tämän syksyn aikana. Valmistelun vaatima aikataulu ja rahoitus on otettava huomioon mahdollisia jatkotoimia arvioitaessa.